22/04/2019

Η Μάχη της Αλαμάνας και ο μαρτυρικός θάνατος του Αθ. Διάκου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Μία από τις πρώτες μάχες του Εθνικού Ξεσηκωμού, που δόθηκε στην ξύλινη γέφυρα της Αλαμάνας (Σπερχειού), πλησίον των Θερμοπυλών, στις 22 ή 23 Απριλίου 1821 και συνδέθηκε με την ηρωική προσπάθεια του Αθανασίου Διάκου να αναχαιτίσει τις Οθωμανικές ορδές του Κιοσέ Μεχμέτ και του Ομέρ Βρυώνη.

Στις αρχές Απριλίου του 1821 η Ανατολική Ρούμελη (Στερεά Ελλάδα) βρισκόταν σε επαναστατικό αναβρασμό, όπως και η Δυτική Ρούμελη και ο Μοριάς (Πελοπόννησος). Ο Αθανάσιος Διάκος, που πρωτοστάστησε στην κήρυξη της επανάστασης στην περιοχή αυτή της Ελλάδας, είχε καταλάβει τη Λιβαδειά, τη Θήβα και την Αταλάντη, όχι όμως και το διοικητικό κέντρο της περιοχής, το Ζητούνι (σημερινή Λαμία), καθώς ο τοπικός οπλαρχηγός Μήτσος Κοντογιάννης θεωρούσε πρόωρη την έκρηξη της Επανάστασης και δεν συμμετείχε στον Αγώνα.

Τα κακά μαντάτα δεν άργησαν να φθάσουν στον διοικητή της Πελοποννήσου (Μόρα-Βαλεσί) Χουρσίτ Πασά, ο οποίος βρισκόταν στην Ήπειρο, επικεφαλής στρατευμάτων για να τιμωρήσει τον Αλή Πασά, που έδειχνε τάσεις αυτονομίας από τον Σουλτάνο. Ο Χουρσίτ διέταξε τον Ομέρ Βρυώνη και τον Κιοσέ Μεχμέτ να καταστείλουν την Επανάσταση στη Ρούμελη και στη συνέχεια να προχωρήσουν από δύο κατευθύνσεις προς την Πελοπόννησο, για την άρση της πολιορκίας της Τριπολιτσάς.

Στις 17 Απριλίου οι δυο πασάδες με 8.000 άνδρες στρατοπεδεύουν στο Λιανοκλάδι, λίγα χιλιόμετρα έξω από τη Λαμία. Ο κίνδυνος είναι μεγάλος για τους επαναστατημένους Έλληνες. Οι τοπικοί οπλαρχηγοί συσκέπτονται στο χωριό Καμποτάδες (20 Απριλίου 1821) και αποφασίζουν και υπερασπιστούν όλες τις διαβάσεις του Σπερχειού ποταμού (Αλαμάνας), διαμοιράζοντας τους 1500 άνδρες που διαθέτουν, ώστε να αποκόψουν την πρόσβαση των Τούρκων προς τα Σάλωνα (Άμφισσα) και τη Λιβαδειά.

Το εναλλακτικό σχέδιο του Γιάννη Δυοβουνιώτη για την από κοινού αντιμετώπιση των Τούρκων στον Γοργοπόταμο απορρίπτεται. Έτσι, ο Πανουργιάς Πανουργιάς με 600 άνδρες οχυρώνεται στα υψώματα της Χαλκωμάτας, ο Δυοβουνιώτης καταλαμβάνει τη χαράδρα του Γοργοποτάμου με 400 άνδρες και ο Διάκος με 500 άνδρες θα αντιμετώπιζε τον εχθρό στην ξύλινη γέφυρα της Αλαμάνας (Σπερχειού), πλησίον των Θερμοπυλών.

Το πρωί της 23ης Απριλίου οι Τούρκοι επιτίθενται ταυτόχρονα και στα τρία σώματα των επαναστατών. Ο Πανουργιάς και ο Δυοβουνιώτης υποχρεώνονται να υποχωρήσουν, προ των υπέρτερων δυνάμεων του Ομέρ Βρυώνη, με συνέπεια ο κύριος όγκος των Οθωμανών υπό τον Κιοσέ Μεχμέτ να επιπέσει επί του Διάκου στην Αλαμάνα. Ο Διάκος αρνείται να φύγει και να σωθεί, όπως τον προέτρεψαν οι συμπολεμιστές του και ως άλλος Λεωνίδας με μόνο 48 άνδρες μένει και πολεμά μέχρις εσχάτων. Κατά τη διάρκεια της μάχης το σπαθί του σπάει κι ένα εχθρικό βόλι τον τραυματίζει στον δεξιό ώμο, στο οποίο κρατούσε το πιστόλι. Πέντε Τουρκαλβανοί ορμούν στο χαράκωμά του και τον συλλαμβάνουν αιχμάλωτο.

Ο επίλογος της μάχης, που στοίχισε τη ζωή σε 200 Έλληνες και 500 Οθωμανούς, γράφτηκε την επομένη ημέρα. Ο Διάκος μεταφέρθηκε στη Λαμία σιδηροδέσμιος, με ανοιχτές και αιμάσσουσες τις πληγές του και τιμωρήθηκε παραδειγματικά δια ανασκολοπισμού. Ο μαρτυρικός θάνατος του Διάκου ατσάλωσε τους επαναστάτες, παρά την ήττα και την καταστροφή στην Αλαμάνα. Οι δύο πασάδες, παρά τη νίκη τους επί του πεδίου της μάχης, δεν πέτυχαν τους αντικειμενικούς τους στόχους. Η καθυστέρηση στην Αλαμάνα έδωσε τον απαραίτητο χρόνο στον Οδυσσέα Ανδρούτσο να οργανώσει την αντίσταση στο χάνι της Γραβιάς και να εκδικηθεί τη θυσία του Διάκου και των συμπολεμιστών του.

Πηγή: cognoscoteam.gr